

SVATOJÁNSKÝ ZPRAVODAJ

Svatý Jan pod Skalou
Sedlec & Záhrabská

ZPRAVODAJ OBECNÍHO ÚŘADU

2022/1 DUBEN

Stanete se v září
členy nového
zastupitelstva?

Turistické noviny
destinační agentury
Berounsko v příloze

**V NEDELI 8. KVĚTNA
OD 15 HODIN ZVEME VŠECHNY
SVATOJÁNSKÉ MAMINKY,
JEJICH MATKY I MAMKY
TĚCHTO MATEK...
NA SETKÁNÍ V BUDOVĚ BÝVALÉ FARY**

V SÁLE VEDLE INFOCENTRA BUDE PRO VÁS PŘIPRAVENO POHOŠTĚNÍ,
MALÝ DÁREK A HLAVNĚ NEOMEZENÝ ČAS NA POPOVÍDÁNÍ.

PŘIJĎTE PROSÍM BEZ DĚTÍ (O TY SE JISTĚ RÁDI POSTARAJÍ TATÍNKOVÉ),
AŽ SE ASPOŇ CHVÍLI NEMUSÍTE ROZPTYLOVAT VŠEDNÍMI STAROSTMI.

PEVNĚ ZDRAVÍ VÁM I VAŠIM BLÍZKÝM NEJEN V KVĚTNU 2022
PŘEJE JIŘÍ BOUČEK A CELÝ TÝM VEDENÍ OBCE

Volme, organizujme!

Taky se už nemůžete dočkat, až na Pražský hrad usedne nový prezident? Prezident, který nebude podrývat právní stát a nahrávat zahraničním zpravodajským službám? Prezident, který drží slovo, nečachruje s utajovanými informacemi, a na jehož postoje, výroky a činy můžeme být hrdí? Už brzy se takového jistě dočkáme (když budeme chtít), jen se ještě mezitím musíme poprat s volbami komunálními...

Prezident republiky (ještě ten starý) v souladu se svými pravomocemi vyhlásil termín senátních a komunálních voleb na pátek 23. září a sobotu 24. září. Tento termín je tak určující i pro běh dalších lhůt podle zákona o volbách do zastupitelstev obcí, jako pro určení počtu volených zastupitelů, podání kandidátních listin či vyhrazení plakátovacích ploch pro volební kampaň.

Tato suchá úřední zpráva vás asi nerozechvěje, ale troufám si říci, že na naše bezprostřední okolí budou mít tyto volby větší dopad, než ty prezidentské. Budu velice rád, když se najdou nejen početní voliči, ale také noví kandidáti, kteří budou chtít okusit, o čem a jak se na této nejnižší zastupitelské úrovni rozhoduje. Současní zastupitelé v důležitých věcech nalézají shodu a celé zastupitelstvo funguje vcelku harmonicky – to je veliký dar, nikoliv samozřejmost! V příštích volbách ale už někteří nebudou kandidovat a sedmičlenný tým bude nutno doplnit. Hledá-

me tedy nové tváře, hledáme lidi, kteří jsou ochotni se angažovat a komunikovat se svým okolím, kteří oželí část svého volného času a dají k lepšímu svoje životní zkušenosti a třeba také profesní dovednosti. Hledáme lidi, kteří nebudou tvrdit, že se pro obec obětují, ale budou brát svoje angažmá jako příležitost být u toho, když se něco vymýšlí, organizuje, domlouvá, rozhoduje ...

Jsme přesvědčeni, že skončilo období svárů a nevraživosti, a rádi bychom to stvrdili jasným signálem do voleb. Ze stávajícího zastupitelstva nejspíše vzejde jediná společná kandidátka. Je nám jasné, že nejprůhlednější a nej-spravedlivější je, když kandiduje každý sám za sebe, jak zde také bývalo dlouhá léta zvykem. Tento způsob ale má jednu zásadní nevýhodu: za odpadlíka neexistuje žádná náhrada. Pokud někdo nevydrží, počet zastupitelů se sníží... Společná kandidátka dává možnost povolání náhradníka. Nutným předpokladem uplatnění této výhody ale je, že

počet kandidátů převyšuje počet členů zastupitelstva. Jak budeme řešit pořadí kandidátů na volebním lístku ještě není úplně jisté, ale každopádně voláme do našich řad další zájemce ze všech místních částí!!! Budete-li se chtít zapojit do naší společné nezávislé kandidátky, ozvěte se! Ti, kteří zde žijí jen krátce nebo se z jiného důvodu na soustavnou práci v zastupitelstvu necítí, mohou se zapojit jiným způsobem, jak naznačuje například článek Obec přátelská

Závěrem dovoluji citát Gábora Maté (kanadského lékaře, který se věnuje léčbě závislosti): *Nevzhližejme k lidem, kteří mají moc aby věci změnili, protože lidé u moci jsou velmi často nejvyprázdněnějšími lidmi na světě. Kvůli nám věci nezmění. Musíme najít světlo v sobě, ve svých společenstvích, ve svém poznání a vlastní tvořivosti. Nemůžeme čekat až lidé u moci něco kvůli nám zlepší, protože to nikdy neudělají, pokud je k tomu nedonutíme. Tvrdí nám, že lidská přirozenost je soutěživá, agresivní a sobecká. Je to přesně naopak. Lidskou přirozeností je ve skutečnosti spolupráce a štedrost. Člověk je ve skutečnosti společenský tvor. Pokud najdeme své vlastní světlo, svoji přirozenost, budeme k sobě laskavější a budeme laskavější i k přírodě.* J. BOUČEK

Optická síť a cesty

Pokládka trubiček pro optickou síť v naší obci pokračuje. Mezi Sedlcem a Svatým Janem je téměř hotovo, nejsou ale dořešeny přechody přes potok. Původní projekt počítal s chráničkou na mostech, to je ale podle stanoviska Krajské správy silnic nežádoucí. Od původního projektu se firma Cloudevelops začíná odchýlovat na více místech a sklouzává také časový harmonogram. Bude tedy zajímavé sledovat, jak se podaří naplnit podmínky dotace, na kterou se stavba navázána....

Zasítování je už celá Záhrabská, ale směrem k přípojnému bodu na železniční zastávce ve Vráži zatím chybí stavební povolení. Po přeorání ulic se teď snažíme uvést všechny cesty do pořádku. V tomto směru je s firmou docela dobrá spolupráce a opravují se i úseky, kde se nekopal. Postup prací je ale nevyzpytatelný a nečekaně je ovlivněn i událostmi

na Ukrajině. Pracovníci z Moldávie se po vypuknutí války vypravili domů v rámci příprav na to, že se konflikt bude z Ukrajiny šířit dále. To se zatím nestalo, a tak zvolna pokračujeme... Aktuálním cílem je dokončit opravu Sedlecké ulice na Záhrabské a pak zkonsolidovat ulice Na Spojce a Lesní... BUK

Středočeský kraj

INFO

KOTLÍKOVÉ DOTACE

Máte zastaralý neekologický kotel na pevná paliva? Do 1. září 2022 je třeba ho vyměnit nebo požádat o dotaci na nový, jinak hrozí sankce.

Jakých kotlů se to týká? A jak požádat o dotaci?

Vše najdete na webu Středočeského kraje ve sloupci vpravo pod odkazem Kotlíkové dotace

Tam můžete vyplnit i formulář pro zjištění zájmu o poskytnutí Kotlíkové dotace 2021+ ve Středočeském kraji.

KDE A KDY MŮŽETE ŽÁDAT

Na krajském úřadě poté, co kraj vyhlásí výzvu pro občany (pravděpodobně jaro 2022).

Kontakty: kotliky@kr-s.cz

Kotlíková linka: 257 280 991

(pondělí a středa 8:00 – 12:00)

Infocentrum: prohlídky a přednášky

Náplň práce infocentra se snažíme různými způsoby oživit a využít tak potenciál budovy bývalé fary i dalších míst v obci. Do povědomí návštěvníků se dostává komentovaná vycházka po svatojánských kaplích a na adrese info@svatyan.cz se objevují objednávky organizovaných skupin z různých míst republiky.

Ujal se také přednáškový program – cyklistického ultramaratonce Daniela Polmana i leteckého fotografa Jiřího Jirouška si přišlo poslechnout kolem třiceti lidí. O mnoho více by se do konferenční místnosti na faře ani nevešlo, takže můžeme být spokojeni!

Do konce roku bychom rádi uspořádali jednu nebo dvě přednášky zaměřené na zdejší přírodu a specifika její ochrany. Letošní padesáté výročí založení CHKO Český kras je výjimečná příležitost, jak tato témata připomenout. Výstava leteckých snímků Českého krasu od Jiřího Jirouška potrvá v infocentru do konce června.

Obec přátelská

V březnu zastupitelstvo schválilo Koncepti rodinné politiky pro roky 2022-2027. Text je vystaven na webu obce (Obec/Strategie rozvoje a návazné dokumenty) a slouží jako podklad pro snahu získat finanční podporu na pořádání kulturních a společenských akcí.

Těch se u nás v průběhu roku tradičně odehrává celkem dost, ale je snaha je doplnit prostorem pro pravidelné setkávání, hry a různé zájmové aktivity. Stoupající počet trvale žijících rodin s malými dětmi je faktem, na který je třeba reagovat. Je hezké, že si rodiny dokážou spoustu věcí organizovat samy, ale finanční nebo organizační pomoc ze strany obce bude jistě vítána.

Koncem března proběhla v altánku u dubu schůzka, kde se aktivní sousedé ze Záhrabské i ze Svatého Jana sešli k úvodní výměně nápadů, informací a kontaktů. Kromě již fungujících ak-

tivit, jako je třeba pravidelné středeční běhání s dětmi pod vedením Martiny, bylo dohodnuto vytvoření dvou základů pro možné setkávání. Ve Svatém Janu to bude prostor kolem bývalé fary (otevřená zahrádka – infocentrum), který je připravena si vzít na starost Bára, na Záhrabské si sousedé oživit málo využívanou chatku č.e. 41 v ulici Na Výsluní, která kdysi sloužila jako lesní školka. Teď z ní může být klubovna nebo místo všelijakých setkání... Pro lepší organizaci aktivit bude sloužit nově založená facebooková stránka Svatý Jan pro všechny.

Služby AVE: zimní údržba cest a svoz odpadů

O místní komunikace, kterých máme nejvíce na Záhrabské, se musí starat obec. Tradičně k tomu uzavíráme smlouvu se společností AVE Beroun. Po loňském rozpadu techniky AVE, která nebyla schopna vyjet, když to bylo nejpotřebnější, si letos na Záhrabské zkouší místní pomoci sami. Míra Lisý, o kterém tady už byla párkrát řeč, staví se sousedy něco jako buldozer. Pohonnou jednotkou je jeho ohromný JEEP, radlici pořídil z druhé ruky a přizpůsobuje ji vozidlu. První zkoušky na prosincovém sněhu odhalily pár technických pro-

blémů, na kterých už zase tým pracuje a ladí detaily. Smlouvu s AVE jsme tedy pro jistotu opět uzavřeli, ale odolali jsme pokusu účtovat nám více než 5 tisíc Kč měsíčně za držení pohotovosti. Ta je pro nás bezpředmětná, protože naše cesty leží stranou hlavních tahů a nesmí se na nich solit. Technika AVE si tak odbude prioritní povinnosti, prosolí půl okresu a teprve potom přezbrojí na inertní posyp a v případě potřeby vyrazí směrem na Záhrabskou a případně i na Sedlec.

Zimní sezonu teď máme za sebou a mohu konstatovat, že se službami

společnosti AVE stále nejsem spokojen. Netýká se to jen zimní údržby, při které má technika AVE problém zdolat a posypat kopce na Záhrabské, ale také při svozu odpadu často dochází k výpadkům. Na stanoviště „u hasičárny“ pracovníci společnosti AVE rádi zapo- mínají a odpad odtud nesvážejí, a to i po opakovaných urgencích. Možná jste občas zahlédli takového pobudu s bicyklem, který nakukuje do popelnic a kontejnerů a něco si stále fotí – to jsem tedy prosím nejspíše já při kontrolní činnosti... J. BOUČEK

Svatojánská společnost vstupuje do 31. sezóny

I přes studené zimní počasí a malý počet turistů Svatojánská společnost zahájila od 1. dubna prohlídky ve Svatojánském kostele a v Muzeu.

Díky covidovým rokům se už druhým rokem naše příjmy pohybují kolem 43 procent roku 2019. I přesto jsme v loňském roce (díky úsporám z minulých let) vložili do obnovy památek částku 244 000 Kč. V dalších letech už budeme muset díky nižším příjmům bohužel výdaje na památky omezit. Připomenutím práce SJS je nová expozice fotografií v muzeu. Pověstinou černobílé fotky dokumentují stav zdejších památek před rokem 1991, kdy jsme zahájili první práce na jejich obnově. Mladší generace a noví obyvatelé si to již neumějí ani

představit a obrázky si prohlížejí často s neskryvaným údivem. Souborem vystavených fotek jsme chtěli toto smutné období lidem přiblížit.

Počátkem dubna se rozjela první ze tří etap restaurování lavic ve Svatojánském kostele. Jedná se o historické lavice pod kazatelnou. Druhá etapa se bude týkat skupiny lavic u vchodu do jeskyně a nakonec budou v průběhu září dovezeny původní svatojánské lavice, které byly od roku 1980 umístěny v hořovickém kostele sv. Jiljí. Ačkoli se počátky naší snahy o navrácení lavic datují již do období po Sametové revoluci, finančně ani technicky navrácení lavic dlouho nebylo proveditelné. Díky společnému finančnímu vyrovnání mezi oběma farnostmi, a také díky 30ti letému úsilí SJS

i památkářů, se podařilo získat finance na nové lavice do Hořovic. Jejich výroba letos finišuje. Tím pádem budou do Sv. Jana moci být navraceny naše původní barokní dubové lavice, které ovšem čeká ještě nákladné restaurování.

Z kulturních akcí (které možná budou od září díky stěhování lavic omezeny) plánujeme na 10. června tradiční Noc kostelů a do léta jsou také rozjednány dva koncerty. Informace o termínech budou na obvyklých místech. Protože obec letos neobdržela dotaci na kulturu, Společnost přispěje obci významnou částkou na tradiční Svatojánské kulturní akce. Není pochyb, že se situace ve světě a s ní spojená inflace dotýká nás všech, tedy i Svatojánské společnosti. Přesto se budeme i nadále snažit, aby naše práce neustala a smutné fotografie zdevastovaných Svatojánských památek v muzeu z dob totality se již nikdy nestaly skutečností.

JIŘÍ ŠEVČÍK ML.

Výroční zpráva Svatojánské společnosti z. s. za rok 2021

Tak jako každý rok, i nyní vám přinášíme výroční zprávu Svatojánské společnosti. Referuje o naší činnosti a hospodaření v uplynulém roce. Také v roce 2021 ovlivnil činnost našeho spolku celosvětový problém COVID 19. I přes jarní a podzimní uzávěry a omezení pohybu se podařilo od května otevřít pro veřejnost kostel a Svatojánské muzeum. Členové SJS se sešli čtyřikrát na schůzi spolku. 22. května se konala schůze výroční. Fungovali jsme opět více korespondenčně, i když i tato forma pokulhávala. Také z důvodů pandemických omezení a nařízení se i u nás projevuje všeobecná únava. S úbytkem návštěvníků památek i koncertů také chybí větší motivace do tvůrčí práce. K závěru roku 2021 má náš spolek 14 členů, z toho 11 aktivních.

INFORMAČNÍ SLUŽBA A PRODEJ ZBOŽÍ V KOSTELE

Průvodcovská sezona začala až 8. května akcí „Noc kostelů“. Za celý rok bylo v kostele odslouženo 705 hodin průvodcovství, což je o 72h více, než v roce 2020. (Josef Ševčík 221,5; Bohumil Ševčík 170; Vladěna Rattayová 118,5; Michal Šedivý 82,5; Marie Svatošová 37; Jiří Ševčík st. 21,5; Jiří Ševčík ml. 13; Eliška Šedivá 9,5; Petr Špička 11,5 hodin. + akce

Noc kostelů 20 hodin (Filip Ševčík, Jiří Kobr, B. Ševčík a M. Šedivý). V muzeu bylo odslouženo Jiřím Ševčíkem st. 300 hodin – včetně příprav rekonstrukce a úklidu muzea. Jiří Ševčík ml. Odpracoval 199 h na administrativě spolku, grafických a publikačních pracích. Náš smluvní podíl z dobrovolných darů v kostele činil 62 398 Kč. Na ostatních darech jsme obdrželi 30 741 Kč, včetně příspěvku obce.

SVATOJÁNSKÉ MUZEUM

Návštěvnost muzea byla v roce 2021 díky krátké sezoně podobná, jako v roce předchozím. V omezeném režimu se podařilo uskutečnit tradiční Vánoční výstavu, která se těšila velkému zájmu veřejnosti. Příjmy na vstupném v muzeu činily 28 970, výdaje byly 40 560 Kč. Zastupitelstvo obce přispívá 20 000 Kč a platbou za energie. Také plánuje další investice do oprav budovy. V muzeu proběhly další práce spojené s instalací a osvětlením vitrín a také práce na mramorovém ostění vchodových dveří. Zrenovována byla i kamenná deska nad vchodem do muzea. V roce 2022 bude muzea oslaví 200 let své existence. Chtěli bychom v rámci tohoto výročí muzeum mimořádnými akcemi a články více přiblížit lidem. Stále je zapotře-

bí osvěty, že Svatojánské muzeum má i pro naše obyvatele důležité místo. Přechovává svědectví minulosti a dotváří samotnou identitu naší jedinečné obce, ke které bychom se jako její obyvatelé měli hrdě hlásit.

PROPAGACE A VYDAVATELSTVÍ

V oblasti propagace obce se podařilo k 30. Výročí SJS vydat 3 panoramatické pohlednice. Bylo otištěno několik článků o SJS a z historie obce v místním zpravodaji. Obnovená spolupráce s Berounským deníkem bohužel zamrzla s nástupem pandemie a od té doby nepokročila. Ačkoli byly napsány a odeslány tématické články, nebyla žádná odezva a nebyly otištěny. Je pokračováno v uspořádání našeho digitálního archivu, zejména v souvislosti s přípravou nové knihy o Sv. Janě. Do archivu byly doplněny i poslední televizní a rozhlasové pořady o Sv. Janu. Neustále je doplňována i fotokronika Sv. Jana, kdy podstatnou část nových dokumentačních fotografií dodává pan starosta Jiří Bouček. Plánovaná brožura k 30. výročí SJS bohužel vydána nebyla. Od podzimu je úspěšně rozjetý realizační tým autorů obsáhlé odborné publikace o Sv. Janu pod Skalou. Naváže tak na podobné knihy o Tetíně a Srbsku. Zá-

štitu a organizaci týmu autorů zajišťují renomovaní vědci a Karel Žák a Václav Cílek. Příprava knihy potrvá s ohledem na její vysokou odbornost a náročnou přípravu několik let, výtisk je plánován na rok 2026.

FINANČNÍ ZPRÁVA

Hospodaření Svatojánské společnosti v roce 2021 bylo kvůli omezení naší činnosti Covidovými opatřeními podobné, jako v roce předchozím. Celkové příjmy SJS dosáhly částky 417 303 Kč což je o 40 84 Kč méně, než v roce 2020 (oproti roku 2019 máme stále 42 % propad příjmů). Výdaje společnosti byly v tomto roce 431 024 Kč, z toho výdaje na památky činily 184 097 Kč. Na konci roku 2021 zbyla na účtu a v pokladně společnosti částka 338 117 Kč. Do vydání zprávy nebyly z účtu SJS převedeny dary 20 000 Kč na Jižní Moravu (tornádo) a 40 000 Kč na Svatojánské varhany (Převedeno až v r. 2022). Po záúčtování těchto neprovedených převodů celkové jmění SJS k závěru roku činí 278 117 Kč.

Nakoupili a vydali jsme zboží za 134 442 Kč, příjmy z prodeje zboží činily celkem 210 274 Kč, což je o 23 000 Kč více, než v předchozím roce. Dary institucí a osob činily 73 139 Kč. Koncerty byly v roce 2021 v plusu pouze díky pokrytí nákladů Středočeskou dotací, získanou přes Obec Svatý Jan. Celkem se na koncertech vybralo 38 300 Kč (výdaje byly 48 010 Kč). Na transparentním účtu farnosti „Svatojánské varhany“ je nyní 247 000 Kč.

PÉČE O PAMÁTKY

Obnova památek letos probíhala v rámci dvou balíčků. První dar putoval Farnosti Beroun. Byl z něj pořízen náter šindele na kapli sv. Kříže, v jeskyni sv. Ivana byl osazen a s naší spoluprací i dotesán nový náhrobní kámen, nalezený v r. 2010 při stěhování Mariánského sousoší a v kostele byl dotesán uražený schod. U studánky sv. Ivana byla osazena nová kovaná mříž. Na tyto akce jsme farnosti přispěli 79 232 Kč. Druhý balíček ve výši 100 000 Kč putoval obci Sv. Jan. Z těchto peněz byla provedena oprava mramorového ostění a schodů do Svatojánského muzea. Součástí prací bylo i osazení chybějící části mramorového schodu a renovace kamenné desky a s nápisem nad vchodem. Součástí rozpočtu byla i oprava Husova balvanu a příprava projektu na opravu střechy

Zakladatelé Svatojánské nadace na počátku 90. let

kaple sv. Maxmiliána. V červnu 2021 postihlo několik obcí na jihu Moravy tornádo. Byl odsouhlasen mimořádný dar farnosti Hrušky 10 000 Kč na obnovu střechy kostela a 10 000 Kč tamní Charitě. Na konto Svatojánských varhan bylo v závěru roku odsouhlaseno převést 40 000 Kč. Celkem jsme na Svatojánské památky a tornádem zničený kostel v Hruškách věnovali 244 097 Kč.

OBLAST KULTURNÍ A SPOLEČENSKÁ

Kvůli epidemické situaci se koncerty mohly konat pouze za omezených podmínek. Vloni jsme uspořádali pouze 3 koncerty. Všeobecná situace s povinností nosit roušky a dodržovat odstupy hodně lidí od návštěvy koncertů odradila. Je to celospolečenský problém, nikoli tedy pouze u nás. S přispěním Středočeského kraje a obce Svatý Jan ve výši 50 000 Kč se podařilo uskutečnit dvě větší akce. První z nich byl koncert k výročí 1100 let Svaté Ludmily. Pražský smíšený sbor provedl část slavného oratoria A. Dvořáka Svatá Ludmila. Dalším počinem bylo adventní vystoupení souboru Barokní andělci, jejichž hosté odehráli v kostele také Vánoční divadelní hru. Vánoční koncert souboru Slavoš se pro velkou nemocnost a karanténní opatření opět nemohl konat. Naopak štedrodení koncert Comoda proběhl velmi úspěšně.

SPOLUPRÁCE S OSTATNÍMI SUBJEKTY V OBCI

Tradičním odstavcem každé výroční zprávy je téma spolupráce s ostatními

subjekty v obci. Mohu konstatovat, že spolupráce se všemi probíhá na velmi dobré úrovni. Udržujeme dobré vztahy, komunikaci a finanční provázanost. Poskytováním prodejních materiálů se snažíme také podporovat zdejší Info-centrum. Návštěvnost internetových stránek je neustále vysoká. V příštím roce zde přivítáme miliontého návštěvníka stránek. Obec také zajišťuje informace občanům přes Facebook a Instagram.

V roce 2021 Svatojánská společnost završila 30. let své existence. Výročí bylo připomenuto článkem ve zpravodaji a při všech našich kulturních akcích. Od uspořádání oslavy bylo z pandemických důvodů upuštěno. Za tuto dobu si výsledky své práce vybudovala dobré jméno a ostatními subjekty je brána jako prospěšný partner. Není to samozřejmost, je to výsledek práce našich členů, kteří i přes veškerá omezení odpracovali v uplynulém roce opět přes 1300 hodin v rámci Svatojánské společnosti.

ZÁVĚR

Závěrem bych chtěl tradičně poděkovat zejména našim průvodcům v kostele i v muzeu, kteří odvádějí pro Společnost i pro návštěvníky nenahraditelný kus práce. Každý z nás věnuje našemu společnému snažení nemalou část svého volného času, často na úkor vlastních zájmů a rodin. Stovky hodin naší dobrovolné práce jsou dobře viditelné především na opravených památkách i na spokojenosti návštěvníků obce.

21. BŘEZNA 2022
ZAPSAL JIŘÍ ŠEVČÍK
(PŘEDSEDA SJS)

200 let od postavení Svatojánské školy

V roce 2022 tomu bude přesně 200 let, kdy byla dostavěna budova Svatojánské školy, dnes sloužící jako Svatojánské muzeum. Při této příležitosti bychom rádi veřejnosti prostřednictvím zpravodaje přinesli řadu informací o této budově, o těžké práci zdejších učitelů, o nezbytných přestavbách ale také o současnosti budovy.

V dnešním úvodním článku si připomeneme citací první kapitoly nejstarší školní kroniky (Berounský archiv). Ta přináší nejstarší zprávy o škole a několik detailů o její výstavbě. Je zde také zmíněna původní budova z r. 1789, která byla provizorně umístěna u jezu ve Sv. Janě v malém vlhkém starém domečku. Tento domek bych zbořen v roce 1965 a je vyobrazen na některých starších pohlednicích ve Svatojánském muzeu. Nyní již nechme původním jazykem promlouvat autora první nejvýznamnější části školní kroniky, řídícího učitele Leopolda Straku:

Čas založení školy ve Sv. Janě pod Skalou nelze s určitostí udati. Dávna starověkost a nepokoje ve vlasti naší, zejména pak válka někdy třicetiletá všecko ztrávil, cožby snad mohlo dáti poučení o minulosti, jakož i o vystavení a zachování první školy Svato-Janské. A byvší pátráno po pamětních knihách v obecním pak i ve farní a i v byv. vrchnostenském archivu v době pozdější založených, ani těchto ani nějakých rukopisův neb spisův tištěných zdejší první školy se týkajících nenalezeno. Nemoha tudíž určitých nejstarších zpráv o založení její podati, naříkati musím jako všichni letopisci nad nedostatkem k tomu potřebných listin a nad temnými ději předešlých století i spokojiti se musím v ohledu tomto toliko ústním podáním některých posud žijících pamětníkův zdejších, ovšem jen na dobu pozdější se vztahujícím.

Tito pamětníci pak tvrdí, že nejprve domu čís. p. 3 jenž za trvání kláštera Svatojánského původně k obývání pro hospodářského správce vystaven a určen byl, později po zrušení kláštera, tedy po r. 1790 dle všeho ještě za panování císaře Josefa II. jakož hned za času majitele statku Svato-Janského hraběte Jana Kristiana Sveerts-Šporka a prvního světského kněze a faráře Coelestina Hostlovského co první školy bylo užito.

Když tato stará škola r. 1820 za velmi nedostatečnou uznána byla (záleželo toliko v jedné velmi skrovné škol. světnici a v jedné menší ještě světnici pro obydlení učitele určené) přešla pak během času prodejem v majetnost rozličných osob; následujícího roku 1821 hned druhého to roku po nastoupení na statek Svato-Jánský nové majitelky paní Walburgy z Lacknerů, později provdané Bergerové, která od Jachyma rytíře ze Schirndinku statek zdejší byla odkoupila, stavěna nyníější jednopatrová dosti úpravná školní budova, jejíž stavba Pražským stavitelem Havlem za přispění vrchnosti Svato-Janské a Karlštejnské (této přispěním za přískolenou obec Srbsko) společným dodáváním bezplatného staviva za dalšího přispění c.k. českého náboženského fondu placením totiž mzdy řemeslníkům a bezplatnými povozy k dovážení potřebných stavebních hmot od byv. poddaných z obcí Sv. Jan pod Skalou, Hostím, Sedlec, Bubovice poskytnutými již r.1822 náležitě provedena i ukončena byla. Byvší pak ještě toho roku za času kraj. hejtmána pana Prokopa rytíře Platzera velikého příznivce škol, od Strahovského praelata pana P. Pfeifra slavně vysvěcena, k účelu svému odevzdána byla.

Ještě třeba zmíniti se o lité desce v průčelí nade vchodem budovy školní zasazené, již v ceně 150 zl. pozdější majetník statku Svato-Janského pan Maxmilián Berger byl daroval a kterou profesor Svoboda z malostranského gymnázium v Praze staročeským významným výrokem: „Bůh co velí, bližním co dlužno, co vlasti a Králi, Ten naučí tebe dům; vděk tedy mládeži doň!“ s letopočtem 1822 opatřil.

JIRÍ ŠEVČÍK ML.

Zajímavá návštěva

Svatý Jan pod Skalou navštěvují různé osobnosti veřejného života. Kromě známých herců jsou to i významní představitelé politických stran. Na soukromý výlet si počátkem dubna do Sv. Jana vyrazil někdejší čtvrtý premiér české vlády a pozdější eurokomisař Vladimír Špidla společně s byv. ministrem kultury Lubomírem Zaorálkem. Se svými přáteli navštívili kostel a v Obecné škole se poté také občerstvili.

Jen pár týdnů před nimi, na adventní koncert Barokních andlíků, dorazila s rodinou další významná politička. Byla to přímo paní hejtmanka Středočeského kraje paní Mgr. Petra Pecková se svoji rodinou. Kromě koncertu navštívila v doprovodu našeho pana starosty též Svatojánské muzeum. Vřelého přijetí si velmi vážila a v následujících dnech od ní přišel děkovaný dopis, což nebývá obvyklé. Jeho obsah je pro nás velkým oceněním naší práce, a proto se aspoň s jeho částí s Vámi rádi podělíme:

„Svatý Jan pod Skalou je úchvatná obec se zajímavou historií. Úchvatné lesy, skály okolo vytvářejí kouzelnou atmosféru, která na člověka promlouvá, uklidňuje ho a pomáhá mu nadechnout se a shodit ze sebe stres a smutky. Oceňuji Vaši snahu prostřednictvím muzea přiblížit krásné prostředí, ve kterém žijete, jeho minulost i současnost, všem návštěvníkům, kteří do Vaší obce zavítají. Velmi si Vašeho úsilí vážím a vězte, že máte moji přízeň a podporu. Pokud se i v Mnichovicích (obec, odkud paní hejtmanka pochází), podaří zřídit muzeum, bude mi ctí Vás pozvat na jeho otevření.

Se srdečným pozdravem
Mgr. Petra Pecková, hejtmanka
Středočeského kraje“ JIRÍ ŠEVČÍK JR.

Klimatická akademie

Přistoupením ke klimažalobě na český stát se naše obec vloni dostala blíže do aktivistických kruhů, kde se soustřeďují lidé citliví a kritičtí k současnému konzumnímu a pohodlnému způsobu života.

Logickým pokračováním tohoto trendu byla moje přihláška do prvního běhu Klimatické akademie, pořádané společností Veronica. První setkání necelých dvou desítek účastníků se odehrálo v obci Hostětín v Bílých Karpatech, kde Veronica provozuje pasivní dům. Podílí se také na provozu sušárny ovoce, moštárny, fotovoltaické elektrárny a obecní výtopy, kde se pálí štěpka z okolních dřevozpracujících závodů. Hodně netradičně smýšlejících lidí a inspirace na jednom místě. Předmětem Akademie bylo nejen seznámení s dobrou praxí v ekologických technologiích, ale také s výsledky sociologických výzkumů s technikami pro vedení kampaní a pro kontakt s médií.

Druhé setkání akademiků se odehrálo během října 2021 v Brně. Paní Jana Drápalová, starostka Nového Lískovce, nás provedla čtvrtí, kde se mimo jiné podařilo netradičně pojmut prostor mezi paneláky jako přírodní biotop s využitím dešťové vody z domovních střech.

S organizátory Akademie jsme si dobře porozuměli, a tak jsme se brzy

dohodli, že by závěrečné setkání účastníků mohlo proběhnout ve Svatém Janu. Ubytování se podařilo zajistit ve Svatojánské koleji, o stravu se podělila kolej s restaurací Obecná škola a s hospůdkou U Krobiána v Hostimi. Na programu svatojánského setkání, s účastí poněkud poznamenanou covidovými atakami, bylo představení spolku Klimatická žaloba s aktuální informací o stavu soudního procesu a také představení aktivit a plánů jednotlivých účastníků, kteří se v místě svého bydliště snaží nasměrovat pozornost na palčivé problémy související s klimatickými změnami. Chtějí například snižovat svoji uhlíkovou stopu nebo mají prostě jen ambici mobilizovat lidi, aby kolem sebe více uklízeli... Vrcholem setkání byla veřejná přednáška profesora Bedřicha Moldana na téma Změna klimatu – věc nás všech. Panu Moldanovi je hodně přes osmdesát let, ale intelektuálně i fyzicky je ve skvělé kondici – prošel s námi velkou část trasy expedice do „divočiny“ pod vrchem Douthnač, kterou vedl pan Jeňýk Hofmeister z České zemědělské univerzity v Praze.

Program KlimaAkademie bude uzavřen seminářem na téma potenciálu obnovitelných zdrojů v našem bezprostředním okolí, na který chceme pozvat zástupce veřejnosti i ze sousedních

Bedřich Moldan a Jeňýk Hofmeister ve skanzenu

obcí. Termín konání včas oznámíme. Je potěšující, že se v obci nachází řada lidí, kteří mnoho nemluví, ale velmi pragmaticky už jednají a připravují nebo dokonce realizují svoje privátní projekty – především výstavbu FV elektráren na svých objektech. Je to perfektní způsob, jak se postupně zbavovat závislosti na rozmarech klimatu nebo zběsilých světových vládů.

Odkazy na televizní dokument z průběhu Klimatické Akademie a mnohé jiné materiály jsou na webu obce (sekce OBEC/Obec v médiích). Zcela čerstvá je informace, že Městský soud v Praze 2 svolává stání ke klimatické žalobě na středu 15. 6. 2022. Průběh jednání a samozřejmě i jeho výsledek nás bude velice zajímat. Nastane změna přístupu politiků a státních úředníků ke stále naléhavějším apelům odborníků a prozíravější části veřejnosti? J. BOUČEK

Ze Svatého Jana do světa: s Erasmem na zkušenou

Svatojánská kolej je od roku 2014 držitelem Erasmus University Charter. V rámci programu Erasmus je možné realizovat mobilitu a spolupráci v rámci terciárního vzdělávání v Evropě. Mobilitu v rámci programu Erasmus+ (od roku 2014 nový program celoživotního učení zastřešující Erasmus, Leonardo, Comenius, Grundtvig) je možné realizovat formou studijního pobytu, případně praktické stáže. Studenti Svatojánské koleje pravidelně vyjíždějí na tyto přínosné pobyty. Příkládáme text studentky Hany Sadílkové, která se z jednoho takového pobytu nedávno vrátila. MŠ

V zimním semestru roku 2021 se nám díky naší škole a programu Erasmus naskytla úžasná možnost strávit 3 měsíce v Severním Irsku. Ačkoliv bylo kvůli co-

vidu a nedostatku ubytování v Belfastu do poslední chvíle vše nejisté, nakonec se nám podařilo odletět a využít této příležitosti na maximum.

Ubytování jsme nakonec sehnaly kousek od Belfastu s rozlehlými zelenými kopci za zády a jen asi dvě minuty pěšky od širošířého moře, které nás lákalo na každodělní procházky po pláži. Pravidelně jsme navštěvovaly partnerskou školu Svatojánské koleje St. Mary's University College, která pro nás měla připravenou pestrou nabídku nejrůznějších předmětů a my si je mohly navolit podle svých preferencí. Kromě výuky pro nás tamní škola zorganizovala také spoustu mimoškolních kulturních akcí, exkurzí a výletů.

Měly jsme tak šanci ponořit se do irské kultury se vším všudy. Spoustu vý-

letů jsme si také naplánovaly samy, prozkoumávaly jsme nespoutanou irskou přírodu, načerpávaly energii na tamních posvátných místech a chvílemi se i ztráceli ve víru velkoměst. Kromě Severního Irsku jsme procestovaly i kousek Irské republiky s hlavním městem Dublin a pohádkovým městem Galway. Zavítaly jsme i do Skotska, kde jsme se vydaly především do zasněžené Skotské vysočiny, k proslulému jezeru Loch Ness za bájnou příšerou Nessie a do města Glasgow, kde jsme již měly možnost plnými doušky čerpat vánoční atmosféru.

Nejkrásnější pohled se nám naskytl z nejvyšší hory Severního Irsku Slieve Donard, který nás ponechal s irskou krajinou jako na dlani úplně beze slov. Možná tak jako celá tato zkušenost, která nám toho dala neuvěřitelně moc: nové zkušenosti, situace k řešení, úhly pohledu, přátele, prozkoumaná místa a obrovskou vděčnost za to, že můžeme.

HANA SADÍLKOVÁ

Březen – za kamna vlezem, duben – jde se ven!

Hned počátkem měsíce jsme se sešli se sousedy, kterým není lhostejný stav našeho okolí, na akci **Uklidme Česko**. Udělali jsme dost užitečné (Sisyfovské...) práce během úklidu kolem Kačáku a turistických cest. V amfiteátru se pak potkala většina aktérů jak z obce, tak například od speleologů nebo z Přírodního gymnázia v Praze – ti všichni se zde při úklidu angažovali. Za to jim patří velký dík!!!

Začátkem dubna také proběhla po čtyřleté pauze **povodňová pochůzka kolem Kačáku**. Se zástupci kompetentních orgánů i vlastníků koryta potoka nebo sousedních pozemků jsme posuzovali stav koryta a množství naplavených předmětů a padlých kmenů, které by mohly při vzdušném hladiny způsobit zatarasení toku nebo škody na mos-

tech. Objevili jsme množství míst, která žádají zásah – většinou jde o padlé stromy z pozemků LČR, o jejichž likvidaci se postará majitel nebo pracovníci Povodí.

V sobotu 16. dubna se po tříleté přestávce konal šestý ročník pochodu **Svatý Jan ze všech stran**. Sešlo se asi 20 účastníků, většinou noviců. Na trase bylo letos několik nových prvků – výklad u Ivanova pramene, návštěva kaple Povýšení sv. Kříže s komentářem a také prohlídka části expozice ve skanzenu Solvayovy lomy. Jízda vláčkem, výklad na Třesině a poté i v sále hospůdky U Krobiána patřili už k tradicím této akce. Moc děkujeme našim průvodcům:

panu Emilu Šnidaufovi, Frantovi Vycpálkovi a Pavlu Skalovi za zasvěcené zpestření pochodu.

V neděli 17. dubna se několik osadníků ze Záhrabské s dětmi sešlo **v altánku u dubu**, aby jej ozdobili do jarních pentlí. Přinesli si sem také trochu velikonočního pečiva a při kávě z konvice jej spolu ochutnali. Příležitostí k sousedskému setkávání byl i následující den, kdy se řada dětí (spolu s pár dospěláky) vypravila do ulic na velikonoční hodování. Většina hospodyněk byla na tyto návštěvy dokonale připravena. BUK

Turismus udržitelně

Prakticky nulový zájem veřejnosti překvapil koncem března při veřejné prezentaci analytické části studie, která na popud AOPK řeší, jak efektivně regulovat turismus v okolí naší obce. Cílem je najít způsob, jak nezahltit nejcennější místa v naší obci i v okolní krajině parkujícími auty, a jak odlehčit dopravě na našich úzkých a křivolakých cestách.

Zde veřejnost propásla šanci se k těmto záměrům vyjádřit. Částečně napravit to bude možné **ve čtvrtek 28. dubna**, kdy opět **od 17 hod.** budou řešitelé v klášteře představovat finální výstup, tedy návrhovou část studie. Ta by měla nabídnout více variant možného odlehčení centra obce a zdejších silnic, třeba i za cenu určitých dopravních omezení pro návštěvníky. Přijďte si poslechnout závěry, ke kterým tým dospěl dotazníkovým šetřením, sběrem dat o počtech příjezdících aut, lidí a kol a také prostřednictvím rozhovorů se zástupci okolních obcí i místních spolků a organizací. BUK

Pozvánky na květen

V neděli 8. května od 15 hod. zveme matky všech věkových kategorií i matky matek do konferenční místnosti u infocentra v bývalé faře. Aby setkání přineslo dostatečné uvolnění od běžných povinností, doporučujeme zajistit si hlídání dětí – nejlépe u tatínků, kterým bude vstup zakázán.

Ve čtvrtek 12. května od 17 hod. představí v klášteře Správa železnic a SUDOP veřejnosti plány na vybudování železničního tunelu Praha – Beroun.

V pátek 27. května od 16.30 hod. proběhne v amfiteátru a v klášterní za-

hradě dětský den – opět formou řady zastavení s úkoly, o která se postarají studenti Přírodního gymnázia z Prahy 7 a pan Milan Vančura ze Sedlce se speciálním programem. V průběhu bude možné si u ohně opět buřtu a nabídnout si něco z dobrot tradičně donesených účastníky. Závěr odpoledne bude divadelní.

Chcete být u toho, když se v okolí něco děje? Sledujte obecní facebookovou stránku (dostupná přes ikonu v hlavičce obecního webu) nebo si stáhněte do telefonu aplikaci V OBRAZE! BUK

